

طنز خانوادگی:

موضوعات اختصاصی خانواده مثل روابط زن و شوهر، تربیت فرزند، مشکلات کاری، رفت و آمد با فامیل و... در این بخش از طنز مطرح می‌شود. این شیوه طنز با گسترش زندگی ماشینی و بروز مشکلات جدید، نمود بیش‌تر و بسامد فراوانی یافته است.

در وصف زن بد اخلاق

مادر بچه‌های استا حسین
شوهر خویش را بدید به خواب
بعد مرگش که در فراقش داشت
دل غم‌دیده‌ای ز غصه کباب
گفت: ای شوی عاری از هر عیب
از چه بر من نموده‌ای تو عتاب
در فراق تو بیوه‌ام سی سال
با سر انگشت خود نموده حساب
موی من شد سپید بعد از تو
نمودم پس از تو هیچ خضاب
گر چه بودی به عمر کوتاه خویش
اندکی (!) از زبان من به عذاب
زود برگو که حال تو چون است؟
پرسشم را بده تو زود، جواب
اوس حسین، ماند مدتی خاموش
پس از آن لب گشود بر گفتار
گفت: بر من هر آنچه بود، گذشت
گر چه با زجر بود و جبر و فشار
لیک، حالم در این مکان خوب است
فارغ از لنگه کفشم و ز هوار
دارم این‌جا قرار و آرامش
بیش‌تر زان جهان، هزاران بار
گفت: زن پس عزیز من، حتما
کرده‌ای در بهشت، جا و قرار؟
اوس حسین ناله‌ای بکرد و گفت:
نه به جان تو، در جهنم نار
(علی اکبر اصفهانی)

وارث اصلی

مرگ آمد عمه‌ام را برد، دور از عمه‌تان
مدت یک هفته، کارم بود، زاری و فغان
از سه ماه پیش، ناگه او زد و بیمار شد
عاقبت هم بینوا شد، رهسپار آن جهان
وعده می‌دادم به خود، هر دم که تنها وارثی
زین جهت گردد نصیب ثروت و پول کلان
لیک شد معلوم مخلص، ثروت سرشار او
رفته تا یک شاهی آخر به جیب دگتران
دست آخر هم شده مقروض بر مردم بسی
مانده‌ام این بنده و سیل طلبکار این میان

این طنز شکاری

یادداشت‌هایی درباره طنزخوانی و طنزنویسی

بخش شانزدهم

سید مهدی حسینی

یا حماسه مضحک وجود دارد و از جمله آن‌ها، منظومه موش و گربه عبید زاکانی است. جنگ نامه مزعفر و بغرا (پلوی زعفران و آش خمیری) اثر بسحاق اطعمه نیز از دیگر آثار طنزآمیز است که به سبک شاهنامه فردوسی سروده شده است.

ملخ نامه، افسانه اردشیر کچل و چهل نره شیر و نیز، شعر مرد و مرکب (اثر اخوان ثالث) از دیگر نمونه‌های حماسه مضحک است. در ادبیات غرب، «دن کیشوت» اثر سروانتس از معروف‌ترین داستان‌های حماسه مضحک است که طنز حماسی در آن نمود دارد. به جز اخوان ثالث، دیگر شعرای معاصر نیز در طنزها و فکاهی‌های‌شان سعی داشته‌اند نمونه‌هایی از حماسه مضحک را خلق کنند.

در حقیقت بود او را وارث اصلی طیب
وارثی که مال اول برد و آخر نیز، جان (مهدی تعجبی)

طنز حماسی یا حماسه مضحک

این عنوان، معادل‌های دیگری نیز دارد از جمله: هزل حماسی و سخره حماسی. این نوع طنز، گونه‌ای ادبی است و در آن دو عنصر متفاوت حماسه و طنز (که جزو ادبیات غنایی است) برای بیان هدفی واحد مورد استفاده قرار می‌گیرد.

بر خلاف حماسه واقعی - که بیانی فخیم دارد و با توصیف حماسه‌های پهلوانی و قهرمانی، عظمت و غرور ملی را یادآور می‌شود - در حماسه مضحک، به طبقات فرادست یا فرودست، رویکردی ساده و مبتذل وجود دارد که ضمن خنداندن، روزگار سفله پرور را، به نقد می‌کشد و به سخره می‌گیرد. در ادب پارسی، نمونه‌های درخشانی از طنز حماسی